

Lausunto Pohteen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta 2027–2030, syksy 2026

Vastaaja:

-

Vastaus:

08.10.2026, 12.52 - 08.10.2026, 12.54

1. Lausuntoa antavan rooli *

Organisaation puolesta, organisaation nimi:

Kuusamon kaupunki, vanhusneuvosto

2. Lausuntoa antavan yhteystiedot *

Etunimi	Anne
Sukunimi	Höykinpuro
Sähköposti	anne.hoykinpuro@kuusamo.fi

3.

Lausunto

Kuusamon Vanhusneuvosto kiittää mahdollisuudesta lausua järjestämis- ja hyvinvointisuunnitelmaan, todeten kuitenkin, että lausuntoajat olivat hivenen liian lyhyet (tulisi olla jatkossa 1 kk) ja hyvinvointisuunnitelmasta ei ollut Pohteen yleisötilaisuutta, eikä suunnitelmista selkeästi selvennystä miten järjestämissuunnitelmassa olevat säästöt, tiukennukset, uudelleenjärjestelyt ja palveluiden sekä hoivan leikkaukset vaikuttavat Pohteen asiakkaiden hyvinvointiin.

Katsomme näiden seurauksien olevan pääosin negatiivisia ja edelleen heikentävän asiakkaiden, erityisesti ikäihmisten hyvinvointia, hoivaa, lähipalveluita ja heidän tärkeiden ennaltaehkäisevien palveluiden kuten kuntoutuksen tilaa sekä vaikeuttavan pääsyä tarkastuksiin ja hoivaan. Katsomme, että yhteisvaikutuksiltaan esitetyt muutokset ja säästöt tulevat heikentämään Pohteen ja osin myös kuntien hyte-kertoimia, kun ihmiset voivat huominkin, eivätkä pääse tarvitsemiinsa palveluihin ajoissa.

Käytännössä liian monelta osin Pohteella miltei akuutissakin tilassa ikäihmiset joutuvat odottamaan palveluita jonossa tai eivät edes pääse liian tiukkojen kriteereiden tai niiden tulkintojen takia jonoon. Erityisesti ikäihmisten ympärivuorokautisessa hoivassa joutuvat odottamaan pitkiä aikoja edes jonoon pääsemistä ja hoivapaikkaa. Ikäihmiset omaisineen eivät halua siirtää läheistään kauas kotipaikkakunnalta. Katsomme siirtouhkan olevan jopa henkistä väkivaltaa ja kysymme myös, onko pakkosiirtäminen perustuslaillisesti laillista.

Myöskään väitteet järjestämissuunnitelmassa siitä, että ikäihmisten ympärivuorokautisen hoivan ja yhteisöllisen palvelupaikat säilyisivät ennallaan sekä kotihoitoon panostettaisiin ei todellisuudessa pidä paikkaansa. Vaan esim. Kuusamossa on jo aiemmin näitä leikattu ja tänä vuonna on jo leikattu Hiltantuvan yhteisöllisen palveluasumisen yksikkö pelkällä virkahenkilö-päätöksellä, väärillä perusteilla. Nyt aiotaan leikata yhä myös ympärivuorokautisen hoivan paikoista Kotirannasta 15 paikkaa, vaikka Kuusamossa on nytkin 7 henkilöä jonossa ympärivuorokautiseen hoivaan. Kuusamon seudun hoivapaikkojen leikkaukset eivät ole hyväksyttäviä, vaan ihmisillä on inhimillinen ja perustuslain takaama oikeus saada loppuelämänsä hoiva lähellä omaisia Pohteen strategian ”Ihminen ensin” -arvon mukaisesti. Katsomme, että yhteisöllisen asumisen edistäminen Pohteella ei ole ratkaisu vaan ensisijaisesti pitäisi painostaa ympärivuorokautisen hoivan paikkoihin niin Kuusamossa, kuin muuallakin Pohteen aluella. Yhteisöllinen asuminen ei vaan toimi, koska asiakkaat ovat toimintakyvyltään liian heikossa tilassa. Porkkapirtin palveluasumisyhteisön tukipalveluiden säilyttäminen, saatavuus ja kehittäminen on turvattava. Katrinkodin palvelut Porkkapirtin yhteydessä tulisi säilyttää, koska nykyinen yhteisjärjestely mahdollistaa kokonaisvaltaisen kuntoutuksen, mm. osallistumisen Porkkapirtin yhteisöllisiin tapahtumiin sekä PPP Köökin ruokailuihin. Kaikkia tukipalveluita ei voi katsoa markkinatalouden näkökulmasta ja PPP Köökin ja PPE Köökin tulee säilyttää kotiin

vietävät ruokapalvelut valikoimassaan. Lähtökohtaisesti Kuusamon vanhusneuvosto toteaa, että PPP Köökin ei tulisi pelkästään tavoitella voittoa, vaan ensisijaisesti varmistaa Pohteen asiakkaiden ravinnonsaanti kaikissa tilanteissa. Korostamme, että Kotiranta kokonaisuudessaan tulee säilyttää ikäihmisten ympärivuorokautiseen hoivaan kuusamolaisten ikäihmisten palvelutarpeen kasvaessa.

Kuusamon Vanhusneuvosto yksimielisesti vaatii, että esitetyt leikkaukset ikäihmisten hoivapaikkoihin, omaishoitoon ja kotihoitoon perutaan. Muistutamme että Pohde lupasi ensimmäisessä järjestämissuunnitelmassa juuri panostaa omaishoitoon ja kotihoitoon, kun rajusti leikkasi ikäihmisten ympärivuorokautisesta hoivapaikoista ympäri maakuntaa. Nyt Pohde jo seuraavassa järjestämissuunnitelmassa syö sanansa. Korostamme että omaishoito on halvinta hoivaa Pohteelle, mutta tekijöille se on vaativaa, raskasta sekä monesti normaali elämää rajoittavaa ja työntekoa estävää, siitä ei ole vara leikata. Ymmärtääkö Pohde, että jos esitetyt leikkaukset toteutuvat, verojen jälkeen käteen jäävä summa on niin mitätön, että se pakottaa monen omaishoitajan luopumaan ja Pohteen kustannukset vaan kasvaa kun asiakkaat siirtyvät vääjäämättä Pohteen hoivan syliin kovemmiksi kustannuseriksi. Esitetyt leikkaukset osoittavat, että Pohteelta puuttuu inhimillisen hoivan ymmärrys ja kyky asettua asiakkaan ja omaisten tilanteisiin hetkillä, jolloin he juuri tarvitsisivat Pohteen tukea.

Kuusamon Vanhusneuvosto vaatii, että Pohde mahdollistaa aidosti tasapuolisesti myös kaikki ikäihmisten hoivan kodinhoidon palvelut sivukylille siten, ettei niitä palveluita tarjoavilla yrittäjillä olisi estetty laskuttaa aidoista matkakustannuksista Pohdetta. Eri palveluntuottajien tasa-arvoinen asema tulisi säilyttää.

25.9.2026

Kuusamon kaupungin vanhusneuvosto